

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102760

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лермонтова Олена Олександрівна

2. Liermontova Olena Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Культура і мистецтво. Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-12-2021

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Комунальний початковий спеціалізований мистецький навчальний заклад "Дитяча музична школа №7 ім.М.П.Мусоргського"

Код за ЄДРПОУ: 02220482

Місцезнаходження: вулиця Грибоедова, 22, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61020, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 20.051.034

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Творчість музиканта-домриста: виконавсько-психологічний аспект (на матеріалі діяльності Харківської школи).
2. Creativity of musician-domra player : performativepsychological aspect (on the material of Kharkiv School's activity).

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному обґрунтуванню особистості музиканта-домриста у світлі психології творчості на матеріалі унікального досвіду діяльності Харківської школи. Її фундатор Борис Міхеєва поєднав в своїй особі композитора і видатного виконавця-домриста, диригента і педагога, організатора вищої освіти та діяча-просвітника. Особливу увагу приділено методиці редагування Б. О. Міхеєва, чий принципи сформували «золотий фонд» репертуару для 4-х струнної домри. Його редакції – високовартісний «дороговказ» до творення оригінальних композицій з відповідним рівнем новітньої мови, жанрово-виконавської семантики та поетики. Домрознавство – досить розвинена складова вітчизняної музикології, присвячена домрі як «звучному образу світу» та виконавській інтерпретації творів для цього інструменту

(оригінальних і перекладень). Однак психологічний дискурс досі не є провідним для теорії виконавства. Актуалізація психологічного виміру дослідження музичного виконавства на межі XX–XXI століть є науковою рефлексією на преображення звукообразного мислення, що відбувалося в минулому столітті. У працях музикознавців зустрічаємо традиційний підхід до вивчення виконавства на домрі та композиторської творчості як окремих сторін одного процесу. Між тим, свідомість музиканта-виконавця є не лише «дзеркалом» часу історії, або композиторського мислення. Вона виконує «охоронну» функцію збереження традиції в системі «вчитель – учень», слугує інструментом з оволодіння професією за всіма законами (мисленневими, технологічними, педагогічними). І тут роль психології в процесі виховання музиканта-виконавця важко переоцінити. Отже, дослідження психологічних засад виконавської діяльності за умов міждисциплінарного синтезу та тяжіння до універсальної особистості є гостро затребуваним, завдяки фундаментальному інтересу сучасної людини до досвіду мистецтва, потребою його гнучкої корекції, відповідної до специфіки певних видів творчості. Самоідентифікація музиканта виконавця, який тяжіє до творчого універсалізму, наразі яскраво проявляється у домровому мистецтві. Феномен музиканта-домриста, який водночас є концертуючим артистом, диригентом оркестру народних інструментів, педагогом і організатором творчих колективів, і при цьому здатен творити власні композиції для улюбленого інструменту, наразі є типовим для України XXI століття з її здобутками в сфері народно-інструментального мистецтва, отже, і цікавим предметом вивчення домрового виконавства. Однак на сьогодні домра перебуває на «периферії» психологічного знання щодо специфіки діяльності її носіїв (на відміну від фортепіанного, саксофонового, скрипкового виконавства, яким присвячено дисертації музикантів-вчених).

2. The given thesis is devoted to research of musician-domra player's personality in the aspect of creative psychology and to examination of universal artistic experience of Kharkiv domra school. Borys Mikheyev embraced such fields as musicology and composition, conducting and teaching, organization of higher education and enlightening. Special attention is paid to B. O. Mikheyev's practice of edition; these principles allowed to create "golden fund" of repertoire, intended for four-strings domra. His editions are a valuable pathfinder, showing how to create with appropriate level of "new" musical language, semantics of performance and poetics of genre. Domrology is a quite developed branch of Ukrainian musicology, devoted to domra as sonorous image of world and to performers' interpretation of works for this instrument (original works as well as transcriptions). However, psychological discourse has not yet become leading for this field of performance theory. Growing relevancy of psychological dimension, through which musical performance is studied, became on the verge of XX–XXI centuries a researchers' reflection on transfiguration of thinking with sonic images, which occurred during the last century. 7 The research of musicologists is dominated by traditional approach to composer's art and to domra performance as to different sides of a single process. Be that as it may, the conscience of musician-performer is neither a "mirror" of historic time (such as postmodernity), nor of composer's thinking. It serves a function of tradition's guardian, in a system "teacher – pupil"; it becomes an instrument to acquire professional traits in accordance with multiple laws: mental, technological, theoretically-methodological, historical ones. Thus, it is difficult to overestimate role of psychology in the process of musician-performer's education. The examination of psychological premises of musician's activity regarding synthesis of different disciplines and inclination to understanding of a human as unique personality is desired, due to fundamental interest of modern humanity to the experience of arts, due to need for tools for its flexible correction, related to specifics of given spheres of creative activity. Self-identification of a musician-performer inclined to creative universalism nowadays can be seen in domra art. The phenomenon of a musician-domra player, who is not merely a virtuoso and artist-interpretator, who plays in concerts (as well as a conductor of folklore instruments orchestra and a pedagogue for young talents), but is the one who is capable to create his own compositions for his instrument, is typical for Ukraine in XXI century in the light of our findings in the sphere of the performance on traditional instruments. Thus, it is an interesting subject for domra performance studies. But nowadays domra is located on a periphery of psychological knowledge on specifics of creativity of bearers of this art (unlike piano, saxophone or violin performance, with scholars' dissertations devoted to it).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костогриз Сергій Олександрович

2. Kostohryz Serhii Oleksandrovych

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рощенко Олена Георгіївна

2. Roshchenko Olena Heorhiivna

Кваліфікація: д.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черноіваненко Алла Дмитрівна

2. Chernoiwanenko Alla Dmytrivna

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палійчук Ірина Степанівна

2. Paliychuk Iryna Stepanivna

Кваліфікація: к.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дугчак Віолета Григорівна

2. Dutchak Violeta Hryhorivna

Кваліфікація: д. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Черепанин Мирон Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Черепанин Мирон Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.